

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Μακρός εἶνε ὁ κατάλογος τῶν κατὰ τοὺς νεωτέρους ἰδίως χρόνους ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ μαρτυρησάντων. Τὸ ἔργον τῶν γενναίων ἀνδρῶν, οἵτινες καταλείποντες τὴν εὐζωίαν εἰσχωροῦσιν ἀπτόητοι εἰς τ' ἀνεξερεύνητα βάθη ἀξένων καὶ ἀγνώστων χωρῶν, πρόσκοποι ἄμα καὶ σκαπανεῖς τῆς προόδου, παντοίας ὑφιστάμενοι κακουχίας καὶ τῆς ζωῆς αὐτῆς ἐπὶ τέλους στερούμενοι, εἶνε ἴσως ἡ εὐγενεστάτη καὶ ἡρωϊκωτάτη πράξις ἐξ ὧν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ὁ σημερινὸς πολιτισμὸς.

Εἰς τὸ σεπτὸν τοῦτο μαρτυρολόγιον νέα ἠνόματα προσετέθησαν ἐσχάτως. Καθὰ πρό τινων ἡμερῶν ἀνήγγειλεν ὁ τηλεγράφος, ὁ κόμης Πόρρος μετὰ τῆς συνοδίας του κατεσφάγη ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῦ Σουλτάνου τῆς Χαρρὰρ ἐν τῇ ἀνατολικῇ Ἀφρικῇ.

Ὁ κόμης Πόρρος, πρόεδρος τῆς ἐν Μεδιολάνοις ἐδρευούσης ἐξερευνητικῆς Ἑταιρίας, εἶχεν ἀναλάβει τὴν διεύθυνσιν ἐκδρομῆς σκοπὸν ἐχούσης κυρίως τὴν σύναψιν ἐπωφελεστέρων ἐμπορικῶν σχέσεων τῆς πατρίδος του μετὰ τῶν ἀπολιτίστων ἄλλ' εὐφρόνων καὶ πλουσιῶν ἐκείνων χωρῶν, καὶ τὴν ἰδρύσιν ἐν Ζεῖλα καὶ Χαρρὰρ σταθμῶν ἐμπορικῶν καὶ πρακτορειῶν, οἳ ὑπάρχουσιν ἐν Μασσαύα, Χοδεῖδα, Σουακίμ καὶ Χαρτούμ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνώδευσαν αὐτὸν ἀντιπρόσωποι ἐμπορικῶν τινων τῆς Ἰταλίας οἰκῶν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιστήμη ἠθέλησε νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας, συναπῆλθον δὲ μετὰ τοῦ κόμητος Πόρρου ὁ νεαρὸς ἐπιστήμων Κοκαστέλλης ἀποστελλόμενος παρὰ τῆς ἐν Ῥώμῃ γεωγραφικῆς Ἑταιρίας χάριν τοπογραφικῶν καὶ μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων, καὶ ὁ ἐπίσης διακεκριμένος ἐπιστήμων Λικάτας ἀντιπρόσωπος τῆς ἐν Νεαπόλει Ἀφρικανικῆς Ἑταιρίας, ἀποστελλόμενος χάριν ζωολογικῶν καὶ φυσιογραφικῶν μελετῶν. Δυστυχῶς αἱ ἐν Ἀδεν ἀγγλικαὶ ἀρχαὶ σκοποὺς κατακτητικοὺς ὑποπεύοντες παρενέβαλον ἐμπόδια, καὶ οἱ ἐξερευνηταὶ ἠναγκάσθησαν νὰ μεταβάλλωσι μὲν δρομολόγιον, νὰ παραιτηθῶσι δὲ τῶν ὅπλων ἅτινα πρὸς ἄμυναν ἔφερον, οὗτω δὲ καταληφθέντες ἄοπλοι καὶ συνοδευόμενοι ὑπὸ εὐαριθμοῦ καὶ ἀνισχύρου φρουρᾶς κατεσφάγησαν.

Ἐξ ὅλων τῶν ἀνεξερευνητῶν εἰσέτι χωρῶν οὐδεμία ὑπῆρξε τόσον ἀπαισία πρὸς τὴν ἐπιστήμην, οὐδεμία ἀπήτησε τόσα εὐγενῆ θύματα ὅσον ἡ ἀχανὴς καὶ φοβερὰ τῆς Ἀφρικῆς ἡπειρος. Ἐξαιρέσει ὀλίγων ἐντυχῶν περιηγητῶν τῶν τελευταίων ἑτῶν, πάντες σχεδὸν οἱ προγενέστεροι ἀπὸ τοῦ Σκότου Μούγκο Πάρκ, τοῦ ἀνακαλύψαντος τὸν Νίγηρα καὶ παρακολούθησαντος τὸν ροῦν αὐτοῦ, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ μέχρι τοῦ Ἰταλοῦ Γουσταίου Βιάγκη, καὶ τελευταῖον τοῦ κό-

μητος Πόρρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐπλήρωσαν διὰ τῆς ζωῆς των τὸν πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἔρωτα. Πρὸς τὴν ἀστοργίαν τοῦ θανατηφόρου κλίματος ἀμιλλᾶται ἡ ἀγριότης τῶν κατοικῶν, ὅσοι δὲ κατώρθωσαν νὰ σωθῶσιν ἀπὸ τῶν νόσων δὲν ἠδυνήθησαν νὰ διαφύγωσι τὸ φάσγανον τῶν ἀπλήστων καὶ αἰμοχαρῶν Ἀφρικανῶν. Φρικταὶ ἰδίως ὑπῆρξαν αἱ ἀπώλειαι κατὰ τὸ πρῶτον τέταρτον τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὅτε σάτος παχυλῆς βαρβαρότητος ἐπεκράτει κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὅποια καὶ σήμερον μετὰ τόσας θυσίας καὶ τόσους ἀγῶνας μόλις ἀρχίζει ἀμυδρότατα νὰ ὑποφώσκῃ ἡ ἡὼς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἡμερώσεως. Πρῶτον θῆμα μνημονεύεται ὁ Ἄγγλος Νίκολς ἀποθανὼν ἐκ πυρετοῦ ἐν ἔτει 1805. ἔπειτα κατὰ χρονολογικὴν σειράν ἔρχονται ὁ Γερμανὸς Ρέντζεν σφαγεὶς ἐν ἔτει 1809 ἐνῷ διηυθύνετο εἰς Τομπουκτού, οἱ Ἀμερικανοὶ Ῥοβέρτος Ἀδαμς, Βενιαμὴν Ρώξ καὶ Ρίλεϋ, οἱ Ἄγγλοι Πέδδη καὶ Κάμπβελλ, ὁ Σάξων Ἀδόλφος Κούμμερ, ὁ Ἄγγλος λοχαγὸς Τάκεϋ καὶ ὁ ταγματάρχης Γραϊν, ὁ Γάλλος Ρουζέ, ὁ Ἰταλὸς Βελζόνης, ὁ νεαρὸς Ἄγγλος Βίδουίτς, οἱ περιηγηταὶ Δουπουὶ καὶ Χούττον. Δραματικαὶ ἰδίως ὑπῆρξαν αἱ κατὰ τὴν δευτέραν δεκαετηρίδα τοῦ παρόντος αἰῶνος περιπέτειαι τοῦ Ἄγγλου ταγματάρχου Ἀλεξάνδρου Γόρδωνος Λαίγκ, γνωστοῦ γενομένου εἰς πάσης τῆς ἐν Σαχάρα φυλλᾶς ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἐλ-Ραίς ἤτοι ὁ ἀρχηγὸς Ἰπολοχαγὸς εἰσέτι ὡν ἔλαβεν ἐντολὴν παρὰ τῆς ἐν Σιέρρα-Λεόνε ἐδρευούσης διοικήσεως τῶν κατὰ τὴν δυτικὴν Ἀφρικὴν ἀγγλικῶν κτήσεων νὰ μεταβῇ ὡς ἀρχηγὸς πρεσβείας εἰς τὸ ἐνδότερον ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν εἰρήνευσιν δύο φυλῶν ἰθαγενῶν πολεμουσῶν πρὸς ἀλλήλας, καθότι μεγίστη ἐπήρχετο βλάβη εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν ἐμπόριον ἐκ τῆς ἀλληλομαχίας ταύτης. Ὁ Λαίγκ ἐξετέλεσε τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἐπωφεληθεὶς δ' ἐκ τούτου προὐχώρησεν ἀρκούντως εἰς τὸ ἐσωτερικὸν χάριν τοπογραφικῶν παρατηρήσεων, φθίσας σχεδὸν μέχρι τῆς μιᾶς τῶν πηγῶν τοῦ Νίγηρος, ἐπέστρεψε δὲ μετὰ πεντάμηνον ἀπουσίαν εἰς Σιέρρα-Λεόνε χαράξας νέαν ὁδὸν διὰ μέσου τῶν ποταμῶν Σαλέ καὶ Καμαράγκκα. Μετὰ τέσσαρα ἔτη ὁ ἀκαταπόνητος περιηγητὴς ταγματάρχης ἤδη ἐπεχείρησε νέαν ἐκδρομὴν εἰς τὴν ἀφρικανικὴν ἡπειρον, ὀρμηθεὶς ἀπὸ βορρᾶ ἐκ Τριπόλεως καὶ διευθυνόμενος εἰς Τομπουκτού διὰ τῆς ἐρήμου τῆς Σαχάρας. Συλληφθεὶς καθ' ὁδὸν ὑπὸ ἐχθρικῶν τινων φυλῶν ἐδάρη ἀνηλεῶς καὶ ἀφῆθη ἡμιθανής, ἐνῷ εἰς τῶν εὐρωπαϊῶν συνοδοιπόρων του ἀπέμεινε νεκρὸς ἐκ τῶν βλάβισμῶν. Ὁ Λαίγκ μετεκομίσθη δεδεμένος ἐπὶ τῶν νώτων καμήλου, διότι ἐκ τῆς ἐξαντλήσεως καὶ τῶν τραυμάτων δὲν ἠδύνατο νὰ καθῆσθαι, εἰς Ἀζαουὰδ καὶ ἐφιλοξενήθη νοσηλεύόμενος καθ'

δλον τὸ θέρος ὑπό τινος σεικίου. Εὐθύς ὡς ἀνέρωσεν ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του καὶ ἀφίκετο εἰς Τομπουκτού. Αὐτόθι διέτριψεν ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον μὴ ἔχων δυνάμεις νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ πλέον τὴν διὰ τῆς ἐρήμου πορείαν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν Τομπουκτού διαμονή του δὲν ἦτο ποσῶς εὐχάριστος ἕνεκα τῆς μισαλλοδοξίας τοῦ ἀπηνούου μουσουλμανικοῦ ὄχλου, καίτοι πολλὰς ἔφερε συστατικὰς ἐκ Τριπόλεως καὶ ἐφιλοξενεῖτο ἐν οἰκίᾳ Τριπολίτου τινός. Ἡ εὐρωπαϊκὴ ἐνδυμασία ἦν μετὰ πείσματος ὁ Λαιγκ ἐπέμενε νὰ φέρῃ ἐξήγειρε συχνάκις τὴν ὀργὴν τοῦ πλήθους, ὅπερ περιστοιχίζον αὐτὸν ἀπειλητικῶς τὸν διέτασσε ν' ἀνακράξῃ τὴν γνωστὴν μουσουλμανικὴν ρῆσιν: Εἰς μόνος Θεὸς ὑπάρχει καὶ ὁ Μωάμεθ εἶναι ὁ προσφῆτης αὐτοῦ! Πλὴν ὁ ἰσχυρογνώμων βρεττανὸς συγκατετίθετο μὲν νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ πρῶτον μέρος τῆς φράσεως, ἀλλὰ κατ' οὐδένα λόγον δὲν ἐπέθετο νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ τὸ δεύτερον. Καὶ ὕβριζε μὲν αὐτὸν ὁ ὄχλος ὡς ἄπιστον, ἀλλὰ δὲν ἐκακοποίησεν αὐτόν.

Τραγικὸν ὑπῆρξε τὸ τέλος τοῦ πολυπαθοῦς Ἀγγλου. Προτιθέμενος νὰ μεταβῇ εἰς τοὺς ἐν Σενεγάλῃ γαλλικοὺς σταθμούς, προετίμησε τὸν διὰ τοῦ Ἐλ-Ἀραουάν καὶ τῆς Μεγάλῃς Ἐρήμου δρόμον ὅπως ἀποφύγῃ τὴν συνάντησιν ἐχθρικής τινος φυλῆς· πλὴν συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν ἰθίων αὐτοῦ ὀδηγῶν καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς φυλῆς τῶν Ζαουάτ ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι εἰσῆλθεν ἄνευ ἄδειας εἰς τὴν χώραν του ἐστραγγαλίστη ἀγρίως ὑπὸ τινῶν δούλων καὶ τὸ σῶμά του ἀφέθη ὡς βορὰ εἰς τοὺς γύπας τῆς ἐρήμου.

Πολλὰς σελίδας θὰ ἐπλήρου ἡ ἀναγραφή τῶν ὁυσιῶν καὶ τῶν δεινοπαθημάτων ὅσα ὑπέστησαν καὶ ὑφίστανται καρτερικῶς μέχρι τῶν ἡμερῶν μας οἱ ἀναλαμβάνοντες τὸ ὑπεράνθρωπον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὰς δυσπροσίτους καὶ ἀξένους χώρας τῆς μυστηριώδους ἠπείρου. Ἴνα παράσχωμεν ἀπλῶς νύξιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας περὶ μόνον τῶν ἐκ τοῦ κλίματος κινδύνων καὶ βασάνων, παραθέτομεν περικοπὰς τινὰς ἐξ ἐπιστολῆς πεμφθείσης ἐκ τῆς παρὰ τὸν Ἰσημερινὸν χώρας Ἀνω Ὀγινὲ παρὰ τινος τῶν συνοδοιπόρων τοῦ διασῆμου τῶν ἡμερῶν ἡμῶν περιηγητοῦ Σαβορνιάν δὲ Μπρατζά. Ὁ γράφων ἀφοῦ ἐν προομιῳ ἀναφέρει ὅτι πυρέσειε καὶ ὅτι ἀναγκάζεται ἐκάστοτε νὰ διακόπτῃ τὴν γραφὴν ὅπως καταπίῃ δόσιν κινίνης, περιγράφει ὡς ἐξῆς τὴν κατοικίαν του: «Ἡ καλύβη ἐν ἣ διαμένω εἶνε κατεσκευασμένη ἐκ φλοιῶν δένδρων, περιέχει δὲ κιβώτια καὶ ἀποσκευὰς ἀνηκούσας εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἀποστολῆς, μίαν τράπεζαν καὶ δύο ξύλινα θρανία· περιέχει ὡσαύτως δύο κλινὰς ἕγχωριους, ὧν ἐκάστη ἀποτελεῖται ἐκ δύο πασσάλων προσδεδεμένων διὰ σχοίνων, ἀντὶ σανίδων δὲ ἔχει κλάδους δένδρων στρεβλοὺς ὡς κορμούς

κλήματος ἀμπέλου. Ἐπὶ τούτων ῥίπτεται ἀντὶ στρωμνῆς μία ψιάνθος καὶ ἐνκλινισκίεπασμα... ὁσάκις ὑπάρχουν ταιαῦτα διαθέσιμα.» Ὁμολογουμένως ὕπνος ἐπὶ ταιαύτης κλίνης δὲν θὰ εἶνε παρὰ πολὺ ἀναπαυτικός. Εἶτα ἀπαριθμῶν τὰς κακουχίας καταμερίζει αὐτὰς εἰς ἑπτὰ πληγὰς, τὰς ἐξῆς·

α'. Οἱ κώνωπες ἄφθονοι ἐκεῖ πανταχοῦ ὅπως παρ' ἡμῖν εἰς τὰ ἔλη. Εὐτυχῶς ἡ χρῆσις τοῦ κωνωπεῶνος, κοινὴ καὶ παρὰ τοῖς μαύροις, μετριάζει κάπως τὸ κακόν.

β'. Τὰ *γουρού*, ἦτοι τὰ οὕτω ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν ἰθαγενῶν καλούμενα μυνάρια ἀδιόρατα, ἄτινα εἰσέρχονται πανταχοῦ τοῦ σώματος, ἰδίως τὴν πρῶταν καὶ τὴν ἐσπέραν. Τὸ κέντημά των ὡς τὸ τῶν κωνώπων προξενεῖ σφοδρὸν κνισμὸν καὶ ἐρεθισμὸν. Τὸ μόνον καταφύγιον πρὸς ἀπαλλαγὴν εἶνε αἱ καλύβαι τῶν μαύρων, ἐνθα τὸ πῦρ καὶ ὁ καπνὸς ἀπομακρύνει αὐτά.

γ'. Ἡ ψώρα καὶ αἱ φθειρες, ἐξ ὧν ἀδύνατον εἶνέ τις νὰ σωθῇ ὡς ἐκ τῆς ἐπαφῆς μετὰ τῶν μαύρων.

δ'. Ὁ *σικ*, εἶδος φύλλου ἔχοντος τὴν ιδιότητα νὰ εἰσχωρῇ βαθέως εἰς τὰς σάρκας, κατὰ προτίμησιν ἐκλέγων τὸ μεταξὺ τῶν ὀνύχων καὶ τῶν δακτύλων τοῦ ποδός. Τὸ ὑπόδημα ἦκιστα προφυλάσσει τὸν πόδα ἐκ τῆς εἰσβολῆς τοῦ τρομεροῦ τούτου ζωοφίου, ὅπερ ἂν δὲν ἐξαχθῇ ἀμέσως αὐξάνει καὶ ἀποκτᾷ τὸ μέγεθος πίσου, καταλείπει εἰς τὴν πληγὴν τὰ ὠά του, αἱ πληγαὶ πολλαπλασιάζονται καὶ συχνάκις ἐξ αὐτῶν ἐπέρχεται ἡ ἀπώλεια τῶν δακτύλων τοῦ ποδός. Ὁ ἰνδία-τρίψας ἐπὶ τινὰς ὥρας ἐντὸς χωρίου ἰθαγενῶν τὴν ἐσπέραν ἀναποφεύκτως θὰ ἐξαγάγῃ 15 ἕως 20 τοιοῦτους φύλλους ἐκ τῶν ποδῶν του.

ε'. Τὰ *κροκρό*, δερματικὴ πάθησις ἧς εἶνε ἄγνωστος ἡ ἀφορμή. Προσβάλλει τὸ ἄνω μέρος τοῦ ποδός, τὰς κνήμας, πολλάκις δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς γλουτούς. Σημειωτέον ὅτι καὶ πᾶσα τυχαία πληγὴ ἢ ἀμυχὴ ταχέως μετατρέπεται εἰς *κροκρό*. Τὰ προσβαλλόμενα μέρη τοῦ σώματος καλύπτονται ὑπὸ φλυκταινῶν, συνεχῶς ἀνανεουμένων. Ἐγκαιρὸς θεραπεία περιορίζει τὸ κακόν εἰς μόνην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δέρματος· πλὴν καὶ ἡ θεραπεία εἶνε λίαν ὀχληρά, ἐπειδὴ χρειάζεται νὰ λυθῇ συνεχῶς καὶ νὰ ἐπιθέτῃ τοὺς ἐπιδέσμους, νὰ πλύνῃται διὰ διαλύσεως φανικοῦ ὀξέος καὶ νὰ ἐπιπάσῃ πολλακίς τῆς ἡμέρας τὰ προσβεβλημένα μέρη διὰ κόνεως ἀμύλου. Ἐκαστος ἐννοεῖ πόσον φρικωδῶς ἐπίπονος καθίσταται ἡ ὁδοπορία, εἰς τὴν ὅποιαν μῶλα ταῦτα ἐξ ἀνάγκης ὑποβάλλονται οἱ πάσχοντες.

ς'. Ὁ πυρετός, ὅστις κατ' ἀρχὰς φαίνεται ὁ δεινότατος τῶν κινδύνων καὶ εἶνε ἀπεναντίας ὁ ἐλαφρότατος ἴσως. Μετὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ πε-

ρίοδον παρέρχεται και δὲν καταλείπει εἰς τὸν ὀργανισμόν βλαβεράς συνεπειάς.

Ζ'. Οἱ ὄφεις, οἱ σκορπιοί, αἱ ἀράχαι καὶ τὰ ἄλλα δηλητηριώδη ζῶα ἐξ ὧν βροίθει ἡ χώρα. Φοβεροὶ ἐχθροὶ εἶνε καὶ οἱ ἐρυθροὶ μύρμηκες, τῶν ὁποίων αἱ νυκτεριναὶ ἐπιδρομαὶ συχνάκις ἀποδιώκουσι τοὺς ἐν ταῖς σκηναῖς ἢ ἐν ταῖς καλύβαις κοιμωμένους.

X.

ΟΙ ΟΦΘΑΛΜΟΙ

ὡς γνώρισμα τοῦ χαρακτήρος.

Οἱ ὀφθαλμοὶ θεωροῦνται ἐν γένει ὡς τὸ ἐκφραστικώτερον χαρακτηριστικὸν τῆς φυσιολογίας· πρῶτον μὲν διότι εἶναι δύο καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν σύγχρονος ἐντύπωσις ἔχει διπλῆν ἔντασιν, δεύτερον δὲ διότι ζωογονοῦνται ὑπὸ δύο κινήσεων, κινήσεως τῶν βλεφάρων, καὶ τοῦ βολβοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ· δυνάμεθα μάλιστα νὰ προσθῆσωμεν καὶ τρίτον εἶδος κινήσεως, τὴν συστολὴν καὶ διαστολὴν τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ μεταβάλλουσαν τὰ μέγιστα τὴν ἔκφρασιν τοῦ βλέμματος.

Ἡ θέσις τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀπόστασις αὐτῶν ποικίλλουσι πολὺ κατὰ κανόνα ἢ μεταξὺ τῶν δύο ὀφθαλμῶν ἀπόστασις, ἀπὸ τοῦ κανθοῦ ἑκατέρου τῶν ὀφθαλμῶν μέχρι τοῦ δεξιῦ ἢ ἀριστεροῦ τῆς ρινός, πρέπει νὰ ᾖ ἴση πρὸς τὸ μῆκος τοῦ ὀφθαλμοῦ. Ἄλλ' ἡ ἀναλογία αὕτη ἀπαντᾷ σπανιώτατα.

Ἡ προσέγγισις παρατηρεῖται συχνότερον ἐπὶ τῶν ἐπιμήκων προσώπων, ἢ δ' ἀπομάκρυνσις ἐπὶ τῶν εὐρέων. Οἱ ἐγγὺς ὄντες ὀφθαλμοὶ ἀποκτῶσι ζωηρότεραν ἔκφρασιν. Οἱ δ' ἀπέχοντες στεροῦνται μὲν τῆς ζωηρότητος ταύτης ἀλλ' ἔχουσι πρᾶξιότητα καὶ γλυκύτητα.

Ἡ ἔκφρασις τοῦ ὀφθαλμοῦ μεταβάλλεται καὶ ἀναλόγως τοῦ βάρους τῆς κόγχης αὐτοῦ.

Οἱ κοῖλοι ὀφθαλμοὶ λαμβάνουσι ἔκφρασιν τινα δυνάμεως διαχυομένην ἐφ' ὅλης τῆς μορφῆς. Ἐκ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τούτου εὐχερῶς διαγιγνώσκεται θερμουργὸς φύσις, εὐαίσθητος καρδία, σταθερὰ θέλησις.

Ἡ προεξοχὴ τοῦ βολβοῦ, ὅταν μὲν ᾖ μετρία, καθιστᾷ τὸν ὀφθαλμὸν ζωηρὸν καὶ λαμπρὸν, μεταβάλλει δ' αὐτὸν εἰς ὑαλώδη ὅταν ᾖ υπερβολικὴ καὶ παρέχει εἰς τὸ πρόσωπον ποῖαν ἐκπληξὴν καὶ ἀπορίαν, μὴ ἐκδηλοῦσαν εὐφυΐαν.

Ἡ γραμμὴ ἢ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς κανθοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ εἰς τὸν ἕτερον χωροῦσα εἶναι ὀριζοντεία. Ἡ τοιαύτη διάταξις τοῦ ὀφθαλμοῦ μόνον παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ ἀπαντᾷ, δύναται δὲ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐν τῶν διακρινόντων αὐτὸν τῶν ἄλλων ζῴων χαρακτηριστικῶν.

Ἄλλὰ τὸ ὀριζόντεον τοῦτο δὲν εἶναι μαθη-

ματικῶς ἴσον εἰς πάντας, καθόσον συνηθέστατα ἢ γραμμὴ τοῦ ὀφθαλμοῦ κλίνει πρὸς τὴν ῥίνα ἢ πρὸς τοὺς κροτάφους.

Ἡ πρὸς τὴν ῥίνα κλίσις παρέχει εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ζωηρότητα· ἐπειδὴ δὲ ἡ διάταξις αὕτη συμπίπτει σχεδὸν πάντοτε πρὸς ἀνάλογον διεύθυνσιν τῶν ὀφρύων, τῶν βρωθῶνων καὶ τῶν γωνιῶν τοῦ στόματος, ἄτινα ἐκφαίνουσι ἀγγίνοιαν, ἢ πρὸς τὴν ῥίνα κλίσις τοῦ ὀφθαλμοῦ εἶναι γνώρισμα νοημοσύνης.

Ὅταν τούναντίον οἱ ὀφθαλμοὶ κλίνωσι πρὸς τοὺς κροτάφους, ἂν μὲν ἡ κλίσις ᾖ μεγάλη μαρτυροῦσι ἐνδειαν πνεύματος, ἀλλ' ἂν ᾖ μικρὰ, ἰδίως δὲ ἂν συνοδεύηται ὑπὸ μακρᾶς πτυχῆς τῶν βλεφάρων δεικνύουσι φιληθονίαν, ὁ δὲ ὀφθαλμὸς λαμβάνει ἔκφρασιν ἄκρας ἠδύτητος.

Ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ὀφθαλμῶν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι οἱ μεγάλοι ἐκφαίνουσι εὐφυΐαν, οἱ δὲ μικροὶ σμικρότητα νοημοσύνης· ἀλλὰ τὸ υπερβολικὸν μέγεθος ἀφαιρεῖ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ἔκφρασιν ταύτην.

Τὸ χρῶμα τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ παραλλάσσει τὰ μέγιστα, ὥστε καὶ ἡ ἔκφρασις αὐτῆς ποικίλλει ὁμοίως.

Οἱ ἀνοικτὸν χρῶμα ἔχοντες ὀφθαλμοὶ εἴτε κυανοὶ εἶναι εἴτε τεφροὶ, εἴτε πυρροὶ, μαρτυροῦσιν ἐν γένει εὐστροφίαν μᾶλλον καὶ ζωηρότητα ἢ εὐαίσθησιαν καὶ ἀγγίνοιαν.

Οἱ βαθεὸς χρώματος ὀφθαλμοὶ, κυανοὶ, φαιοὶ, καστανόχροες, μαῦροὶ, πράσινοὶ, εἰσὶ γνώρισμα σφοδρότητος τοῦ αἰσθηματος, σταθερᾶς θελήσεως, βάρους τῶν ἰδεῶν.

Οἱ ἐτερόχροες ὀφθαλμοὶ, ἰδίως δὲ οἱ γλαυκοὶ, οἱ πράσινοὶ ἅμα καὶ πορτοκαλλόχροες πρὸς τὸ τεφρὸν ἀποκλίνοντες ἢ πρὸς τὸ κυανοῦν ἢ τὸ μέλαν δεικνύουσι ἐκπληκτικὴν εὐαίσθησιαν, ἀκανόνιστον καὶ ἀχαλίνωτον θέλησιν, εὐφυΐαν, ὕψος ἰδεῶν, ἀλλὰ καὶ συνήθως ἀσθένειαν χαρακτήρος.

T.

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ἐκ τῆς πολεμικῆς ἀποζημιώσεως τῶν πέντε δισεκατομμυρίων, τὰ ὁποῖα ἡ ἠττηθεῖσα Γαλλία κατέβαλεν εἰς τὴν Γερμανίαν, 120 ἑκατομμύρια μαρκῶν, ἤτοι 150 ἑκατομμύρια δραχμῶν, κατετέθησαν ἐν ὀχυρῷ τινι πύργῳ παρὰ τῷ Σπανδᾶου, τῷ καλουμένῳ Ἰουλίῳ πύργῳ. Τὰ ἀποτεθησαυρισμένα ἑκατομμύρια ταῦτα εἰσὶν ὠρισμένα νὰ χρησιμεύσωσι ὡς οἱ πρῶτοι καὶ προχειρότατοι πόροι ἐν ἐνδεχομένη τινὶ μεγάλῃ πολεμικῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Γερμανικοῦ κράτους. Φρουρεῖται δ' ὁ πύργος ὡς εἰκός, αὐστηρότατα, καὶ τακτικῶς ἐπιθεωροῦσι τὸν θησαυρὸν δύο ἀνώτεροι οἱ-